

2014 Rhif 2677 (Cy. 265)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Addysg (Cynlluniau Datblygu Ysgolion) (Cymru) 2014

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i gyrrff llywodraethu ysgolion a gynhelir. Maent yn gosod dyletswydd ar y corff llywodraethu i lunio cynllun datblygu ysgol er mwyn ei gynorthwyo i arfer ei gyfrifoldeb am gynnal ysgol a gynhelir gyda golwg ar hybu safonau uchel o gyflawniad addysgol (rheoliad 3). Nid yw'r ddyletswydd honno yn effeithio ar egwyddorion cyffredinol a rolau a chyfrifoldebau priodol cyrrff llywodraethu a phenaethiaid a nodir yn Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion (Cylch Gwaith) (Cymru) 2000 (rheoliad 3(2)). Mae cynnwys y cynllun wedi ei nodi yn yr Atodlen (rheoliad 4).

Mae cynllun datblygu'r ysgol yn cael effaith am gyfnod o dair blynedd (rheoliad 5). Rhaid i'r corff llywodraethu ei ddiwygio'n flynyddol ac yn dilyn arolygiad gan Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru (rheoliad 6).

Mae rheoliad 7 yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â chyhoeddi ac mae rheoliad 8 yn darparu bod rhaid i'r corff llywodraethu, wrth iddo lunio cynllun datblygu'r ysgol, roi sylw i wybodaeth am berfformiad yr ysgol. Mae rheoliad 9 yn ei gwneud yn ofynnol i'r corff llywodraethu ymgynghori â'r personau hynny a ragnodir.

Mae diwygiadau canlyniadol i'r canlynol—

- (i) Rheoliadau Addysg (Unedau Cyfeirio Disgyblion) (Cymhwysio Deddfiadau) (Cymru) 2007 (rheoliad 10);
- (ii) Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol Llywodraethwyr Ysgolion (Cymru) 2011 (rheoliad 11); a
- (iii) Rheoliadau Gwerthuso Athrawon Ysgol (Cymru) 2011 (rheoliad 12).

2014 Rhif 2677 (Cy. 265)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Addysg (Cynlluniau Datblygu Ysgolion) (Cymru) 2014

Gwnaed *1 Hydref 2014*

*Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol
Cymru* *6 Hydref 2014*

Yn dod i rym *27 Hydref 2014*

Mae Gweinidogion Cymru drwy arfer y pwerau yn adrannau 19 a 54(3) a (4) o Ddeddf Addysg 1997(1) ac adrannau 537 a 569(4) a (5) o Ddeddf Addysg 1996(2) a pharagraff 3 o Atodlen 1 iddi ac yn adrannau 21(3), 30(1) a (2), 131 a 210 o Ddeddf Addysg 2002(3) ac a freiniwyd bellach ynddynt hwy(4), ac ar ôl ymgynghori yn unol ag adran 131(7) o Ddeddf Addysg 2002 ag unrhyw gymdeithasau awdurdodau lleol yng Nghymru, awdurdodau lleol yng Nghymru, cyrff sy'n cynrychioli buddiannau cyrff llywodraethu yng Nghymru a chyrff sy'n cynrychioli buddiannau athrawon yng Nghymru y mae'n ymddangos iddynt eu bod yn briodol, yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

-
- (1) 1997 p. 44. Amnewidiwyd is-adran (3) o adran 19 o Ddeddf Addysg 1997 gan baragraff 213 o Atodlen 30 i Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 (p. 31).
 - (2) 1996 p. 56. Diwygiwyd adran 537 gan baragraff 37 o Atodlen 7 i Ddeddf Addysg 1997, paragraffau 57 a 152 o Atodlen 30 i Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998, paragraffau 1 a 60 o Atodlen 9 i Ddeddf Dysgu a Sgiliau 2000 (p.21), Rhan 3 o Atodlen 22 i Ddeddf Addysg 2002 (p.32) a chan O.S. 2010/1158. Diwygiwyd adran 569(4) gan adran 8(1) a (5) o Fesur Addysg (Cymru) 2009 (mccc 7).
 - (3) 2002 p. 32. Diwygiwyd is-adrannau (1) a (2) o adran 30 gan Ddeddf Addysg 2005 (p. 18), adran 103(1)(a). Diwygiwyd is-adran (3) gan O.S. 2010/1158. Diwygiwyd adran 131 gan O.S. 2005/3238 (Cy. 243), O.S. 2010/1080 ac O.S. 2010/1158.
 - (4) Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol yn adrannau 19 a 54 o Ddeddf Addysg 1997 ac adrannau 63 a 138 o Ddeddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998 i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672) ac yna i Weinidogion Cymru gan baragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32). Rhoddwyd pwerau Deddf Addysg 1996 a Deddf Addysg 2002 i Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac fe'u trosglwyddwyd i Weinidogion Cymru gan baragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Addysg (Cynlluniau Datblygu Ysgolion) (Cymru) 2014 a deuant i rym ar 27 Hydref 2014.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “asesiadau athrawon” (*“teacher assessments”*) yw asesiadau o ddisgyblion a gynhelir gan athrawon at ddiben penderfynu ar lefel y cyrhaeddiad y maent wedi ei chyrraedd yn unol â darpariaeth asesu a wneir gan neu o dan orchmynion a wneir o dan adran 108(2)(b)(iii) a (3)(c) o Ddeddf Addysg 2002;

ystyr “blaenoriaethau cenedlaethol” (*“national priorities”*) yw—

(a) codi safonau addysg mewn perthynas â llythrennedd a rhifedd; a

(b) lleihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad addysgol;

ystyr “blaenoriaethau gwella'r ysgol” (*“school improvement priorities”*) yw'r meysydd hynny o ran safon yr addysg yn yr ysgol a nodir gan y corff llywodraethu fel y rhai â'r angen mwyaf am welliant;

ystyr “blwyddyn ysgol gyfredol” (*“current school year”*) yw'r flwyddyn ysgol gyntaf y mae'r cynllun i gael effaith ar ei chyfer;

ystyr “canlyniadau cyrhaeddiad” (*“attainment results”*) yw canlyniadau asesiadau disgyblion a gynhelir gan athrawon at ddiben penderfynu ar lefel y cyrhaeddiad y maent wedi ei chyrraedd yn unol â darpariaeth asesu a wneir gan neu o dan orchmynion a wneir o dan adran 108(2)(b)(iii) a (3)(c) o Ddeddf Addysg 2002;

ystyr “cymwysterau perthnasol a gymeradwywyd” (*“approved relevant qualifications”*) yw cymwysterau o fewn ystyr adran 30(5) o Ddeddf Addysg 1997;

ystyr “cynllun datblygu ysgol” (*“school development plan”*) yw cynllun a lunnir gan gorff llywodraethu yn unol â'r Rheoliadau hyn;

ystyr “deilliannau disgwylidig” (*“expected outcomes”*) yw'r canlyniadau buddiol i berfformiad addysgol disgyblion yn yr ysgol o ganlyniad i gyflawni targedau gwella'r ysgol;

ystyr “gwybodaeth ysgol gymharol” (*“school comparative information”*) yw crynodeb o berfformiad ysgol mewn asesiadau athrawon, cymwysterau perthnasol a gymeradwywyd a chyfraddau absenoldeb disgyblion o gymharu ag

ysgolion eraill ac a ddarperir i'r corff llywodraethu gan Weinidogion Cymru;

ystyr “staff yr ysgol” (“*school staff*”) yw'r personau hynny sydd wedi eu cyflogi, neu wedi eu cymryd ymlaen fel arall o dan gontractau cyflogaeth, i weithio yn yr ysgol;

ystyr “targedau gwella'r ysgol” (“*school improvement targets*”) yw'r targedau hynny a osodir gan y corff llywodraethu mewn perthynas â gwella perfformiad yr ysgol mewn cysylltiad â blaenoriaethau gwella'r ysgol.

(2) Yn y Rheoliadau hyn, onid yw'r cyd-destun yn mynnu fel arall, mae cyfeiriadau at—

- (a) corff llywodraethu yn gyfeiriadau at gorff llywodraethu ysgol a gynhelir;
- (b) pennaeth yn gyfeiriadau at bennaeth ysgol a gynhelir.

Y gofyniad i gorff llywodraethu lunio cynllun datblygu ysgol

3.—(1) Rhaid i'r corff llywodraethu lunio cynllun datblygu ysgol yn unol â'r Rheoliadau hyn.

(2) Nid yw dyletswydd y corff llywodraethu i gael cynllun datblygu ysgol yn rhagfarnu effaith egwyddorion cyffredinol a rolau a chyfrifoldebau priodol cyrff llywodraethu a phenaethiaid a nodir yn Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion (Cylch Gwaith) (Diwygio) (Cymru) 2000 (1).

Cynnwys cynllun datblygu ysgol

4. Rhaid i gynllun datblygu'r ysgol (neu gynllun diwygiedig) gynnwys darpariaeth sy'n ymdrin â'r materion a nodir yn yr Atodlen.

Y cyfnod y mae cynllun datblygu ysgol i gael effaith ar ei gyfer

5.—(1) Rhaid i'r corff llywodraethu benderfynu ar amseriad cyfnod cynllun datblygu'r ysgol.

(2) Hyd y cyfnod cynllun datblygu ysgol cyntaf fydd tair blynedd a rhaid iddo ddechrau erbyn 1 Medi 2015 fan bellaf.

(3) Hyd y cyfnodau cynllun datblygu ysgol dilynol fydd tair blynedd ac unwaith y bydd cyfnodau cynllun datblygu'r ysgol wedi dechrau rhaid iddynt fod yn barhaus.

(1) O.S. 2000/3027 (Cy. 195).

Monitro, adolygu a diwygio cynllun datblygu ysgol

6.—(1) Rhaid i'r corff llywodraethu fonitro ac adolygu'r cynnydd a wneir gan yr ysgol yn ystod pob blwyddyn ysgol yn erbyn cynllun datblygu'r ysgol.

(2) Rhaid i'r corff llywodraethu ddiwygio cynllun datblygu'r ysgol—

- (a) o leiaf yn flynyddol a beth bynnag erbyn y dyddiad y cafodd cynllun datblygu'r ysgol ei lunio neu ei ddiwygio ddiwethaf fan bellaf; a
- (b) yn dilyn arolygiad gan Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru yn unol ag adran 28 o Ddeddf Addysg 2005(1).

Cyhoeddi

7. Rhaid i'r corff llywodraethu gyhoeddi cynllun datblygu'r ysgol drwy roi copïau o'r cynllun i bob aelod—

- (a) o'r corff llywodraethu; a
- (b) o staff yr ysgol.

Gwybodaeth am berfformiad ysgol

8. Wrth lunio ei gynllun datblygu ysgol rhaid i'r corff llywodraethu roi sylw—

- (a) i unrhyw wybodaeth ysgol gymharol; a
- (b) i ganlyniadau cyrhaeddiad disgyblion yn yr ysgol.

Ymgynghori

9. Wrth lunio neu ddiwygio cynllun datblygu ysgol rhaid i'r corff llywodraethu ymgynghori â'r canlynol—

- (a) pennaeth yr ysgol (os nad yw'r person hwnnw yn aelod o'r corff llywodraethu);
- (b) disgyblion cofrestredig yn yr ysgol;
- (c) rhieni'r disgyblion cofrestredig;
- (d) staff yr ysgol; ac
- (e) unrhyw bersonau eraill y mae'r corff llywodraethu yn eu hystyried yn briodol.

Diwygio Rheoliadau Addysg (Unedau Cyfeirio Disgyblion) (Cymhwyso Deddfiadau) (Cymru) 2007

10. Yn Rhan 2 o Atodlen 1 i Reoliadau Addysg (Unedau Cyfeirio Disgyblion) (Cymhwyso Deddfiadau) (Cymru) 2007(2) ar ôl paragraff 15 mewnosoder—

(1) 2005 p. 18.

(2) O.S. 2007/1069 (Cy. 109).

“Rheoliadau Addysg (Unedau Cyfeirio Disgyblion) (Cymhwyso Deddfiadau) (Cymru) 2007

16. Mae Rheoliadau Addysg (Unedau Cyfeirio Disgyblion) (Cymhwyso Deddfiadau) (Cymru) 2007 yn gymwys o ran unedau fel y maent yn gymwys o ran ysgolion a gynhelir.”

Diwygio Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol Llywodraethwyr Ysgolion (Cymru) 2011

11. Mae Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol Llywodraethwyr Ysgolion (Cymru) 2011(1) wedi eu diwygio fel a ganlyn—

- (a) ym mharagraff (2) o reoliad 5 yn lle “7 ac 11” rhodder “7, 11 a 19”; a
- (b) yn Atodlen 2 ar ôl paragraff 18 mewnosoder—

“19. Crynodeb o gynllun datblygu’r ysgol a luniwyd gan y corff llywodraethu yn unol â Rheoliadau Addysg (Cynlluniau Datblygu Ysgolion) (Cymru) 2014.”

Diwygio Rheoliadau Gwerthuso Athrawon Ysgol (Cymru) 2011

12. Mae Rheoliadau Gwerthuso Athrawon Ysgol (Cymru) 2011(2) wedi eu diwygio fel a ganlyn—

- (a) yn rheoliad 3(1) yn lle’r diffiniad o “Cynllun Gwella’r Ysgol” rhodder—
“ystyr “Cynllun Datblygu’r Ysgol” (“*School Development Plan*”) yw cynllun a lunnir gan y corff llywodraethu yn unol â Rheoliadau Addysg (Cynlluniau Datblygu Ysgolion) (Cymru) 2014;”; a
- (b) yn rheoliad 12(1)(ch), 26(1)(ch) a 39(1)(ch) yn lle “yng Nghynllun Gwella’r Ysgol” rhodder “yng Nghynllun Datblygu’r Ysgol”.

Huw Lewis
Y Gweinidog Addysg a Sgiliau, un o Weinidogion
Cymru

1 Hydref 2014

(1) O.S. 2011/1939 (Cy. 207) fel y’i diwygiwyd gan O.S. 2013/437 (Cy. 53) ac O.S. 2013/1561 (Cy. 142).
(2) O.S. 2011/2940 (Cy. 316).

YR ATODLEN Rheoliad 4

Cynnwys cynllun datblygu ysgol

Blaenoriaethau gwella'r ysgol

1.—(1) Blaenoriaethau gwella'r ysgol ar gyfer y flwyddyn ysgol gyfredol.

(2) Blaenoriaethau gwella'r ysgol ar gyfer y ddwy flynedd ysgol yn union ar ôl y flwyddyn ysgol gyfredol.

(3) Wrth osod blaenoriaethau gwella'r ysgol rhaid i'r corff llywodraethu ystyried y blaenoriaethau cenedlaethol.

Targedau gwella'r ysgol, deilliannau disgwylidig a strategaeth

2. Datganiad byr yn nodi targedau gwella'r ysgol a deilliannau disgwylidig a strategaeth y corff llywodraethu i gyflawni'r targedau hynny.

Strategaeth datblygu proffesiynol

3. Manylion am strategaeth y corff llywodraethu ar gyfer y flwyddyn ysgol gyfredol o ran sut y bydd yn hyrwyddo datblygiad proffesiynol staff yr ysgol er mwyn cyflawni targedau gwella'r ysgol.

Gweithio gyda'r gymuned

4. Manylion am sut y bydd y corff llywodraethu yn ceisio cyflawni targedau gwella'r ysgol ar gyfer y flwyddyn gyfredol drwy weithio gyda—

- (a) disgyblion yn yr ysgol a'u teuluoedd; a
- (b) pobl sy'n byw ac yn gweithio yn yr ardal y mae'r ysgol wedi ei lleoli ynddi.

Staff yr ysgol ac adnoddau'r ysgol

5. Manylion am sut y bydd y corff llywodraethu yn gwneud y defnydd gorau—

- (a) o staff presennol yr ysgol ac adnoddau presennol yr ysgol (gan gynnwys ei hadnoddau ariannol) er mwyn cyflawni targedau gwella'r ysgol ar gyfer y flwyddyn ysgol gyfredol; a
- (b) o staff yr ysgol ac adnoddau'r ysgol (gan gynnwys adnoddau ariannol) y mae'r corff llywodraethu yn rhag-weld y byddant ar gael iddo er mwyn cyflawni targedau gwella'r ysgol ar gyfer y ddwy flynedd ysgol nesaf yn union ar ôl y flwyddyn ysgol gyfredol.

Targedau blaenorol

6. Datganiad byr yn nodi'r graddau y cafodd targedau gwella'r ysgol eu cyflawni ar gyfer y flwyddyn ysgol flaenorol gan ddechrau gyda blwyddyn ysgol 2015 i 2016 a phan na chawsant eu cyflawni'n llawn esboniad byr yn nodi'r rhesymau dros y methiant hwnnw.